

Mark-och miljödomstolen

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Naturvårdsverkets förslag till förbud mot utvinning av uran. Ert nr M2017/02252/Ke

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen vid Östersund tingsrätt har i huvudsak inget att erinra mot förslagen vilka bedöms vara framtagna inom ramen för regeringsuppdraget som avser förslag till utformning av förbud mot uranutvinning i Sverige. Mark- och miljödomstolen kan dock inte undgå att göra några smärre reflektioner över konsekvenserna av ett sådant förbud.

Förslaget

Naturvårdsverkets förslag att inte införa ett totalförbud mot uranbrytning framstår som väl överlagt då andra viktiga mineraler i vissa fall uppträder tillsammans med uran, d.v.s. utvinning av andra viktiga mineraler kan kräva att även uran bryts.

Författningsförslagen framstår sammantaget som genomtänkta och logiska samt kan kombineras med det kommunala vetot.

Möjliga konsekvenser av ett förbud mot uranutvinning i Sverige

Energiöverenskommelsen som slöts den 10 juni 2016 mellan Miljöpartiet de gröna, Socialdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna syftar till att skapa långsiktiga regler för den *svenska energiförsörjningen*. Målet i överenskommelsen är att Sverige ska ha hundra procent förnybar *elproduktion* år 2040.

Idag baseras Sveriges *elproduktion*, som under 2016 uppgick till ca 150 TWh, till största delen på kärnkraft (40 %) och vattenkraft (40 %). Sverige är den tionde största användaren och producenten i världen av kärnkraftsel. För att driva de svenska kärnkraftverken krävs ca 1 500 ton naturligt uran per år vilket köps på världsmarkanden, i första hand från Kanada, Australien och Namibia, men uran bryts även i bl.a. Sydafrika, Kazakstan, Uzbekistan och Ryssland.

Av EU:s totala urantillgångar finns ca 80 procent i Sverige. Flera hundra tillstånd för uranprospektering har beviljats i Sverige sedan 2005. Merparten av dem har upphört att gälla. I slutet av 2016 fanns dock 35 aktiva tillstånd.

Sverige har vid en internationell jämförelse hög kvalitet i den rättsliga miljöprövningen, inklusive tillståndsprövning av mineralbrytning i gruvor och dagbrott. Sett ur ett internationellt perspektiv medför utländsk uranbrytning sannolikt i vissa fall större risker för människor och miljön än om uranet skulle brytas i Sverige med de strikta restriktioner som idag omgärdar prospektering efter och brytning av uran.

Lars- Göran Benmarker

Vid utformandet av denna remiss har deltagit lagmannen Caroline Hindmarsh, chefsrådmannen Lars-Göran Benmarker, tekniska rådet Lars Edlund samt beredningsjuristen Ewa Holmberg.